Lietas arhīva Nr. C-1429-19/42
ECLI:LV:RVPT:2019:0611.C32356015.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2019. gada 11. jūnijā

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa
tiesnese Baiba Ozoliņa
ar tiesas sēdes sekretāri Ditu Kažoku
piedaloties prasītājas /pers. A/ pilnvarotajam pārstāvim /pers. B/
atbildētāja Valsts ieņēmumu dienests pilnvarotajai pārstāvei /pers. C/
Kurzemes rajona tiesas sekretārei /pers. D/
atklātā tiesas sēdē videokonferences režīmā ar Kurzemes rajona tiesu Kuldīgā 2019. gada 15. maijā izskatīja civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. E/, /pers. F/ un Valsts ieņēmumu dienestu par īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu un piedziņas atzīmes dzēšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2005. gada 26. oktobrī Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā saņemta /pers. A/ (turpmāk – prasītāja) prasība pret /pers. E/, /pers. F/ un Valsts ieņēmumu dienestu par īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu un piedziņas atzīmes dzēšanu, kas precizēta 2018. gada 22. aprīlī.

[1.1] Prasītāja, pamatojoties uz Civillikuma 1., 5., 918., 919., 1478., 1587., 1590., 1591. un 2004. pantu, Zemesgrāmatu likuma 45. un 46. pantu, lūdz tiesu:

[1.1.1] Atzīt prasītājas īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu, kas ierakstīts Rīgas pilsētas zemesgrāmatu nodalījumā Nr. 29378, kadastra numurs /numurs A/, kas atrodas /adrese A/; /adrese B/ un sastāv no dzīvokļa īpašuma Nr. 41 un ar to saistītajām 264/38592 domājamām daļām no daudzdzīvokļu mājas un zemes gabala ar 2005. gada 19. aprīli;

[1.1.2] Dzēst Rīgas pilsētas zemesgrāmatu nodalījumā Nr. /numurs C/ 2015. gada 21. janvārī pēc zvērinātas tiesu izpildītājas Valsts amatpersona nostiprinājuma lūguma Nr. 00385/048/2015NOS nostiprināto piedziņas atzīmi par 136 710,02 EUR piedziņu no /pers. F/ piederošajām domājamām daļām par labu valstij;

[1.1.2] Dzēst Rīgas pilsētas zemesgrāmatu nodalījumā Nr. /numurs C/ 2015. gada 21. janvārī pēc zvērinātas tiesu izpildītājas Valsts amatpersona nostiprinājuma lūguma Nr. 00385/048/2015NOS nostiprināto piedziņas atzīmi par 136 710,02 EUR piedziņu no /pers. F/ piederošajām domājamām daļām par labu valstij;

[1.1.3] Dzēst Rīgas pilsētas zemesgrāmatu nodalījumā Nr. /numurs C/ 2015. gada 21. janvārī pēc zvērinātas tiesu izpildītājas Valsts amatpersona nostiprinājuma lūguma Nr. 00387/048/2015NOS nostiprināto piedziņas atzīmi par 43 559,26 EUR piedziņu no /pers. E/ piederošajām domājamām daļām par labu valstij.

[1.2] Prasības pieteikumā norādīts, ka saskaņā ar 2005. gada 19. aprīļa Pirkuma līgumu, kas noslēgts starp prasītāju un atbildētājiem /pers. F/ un /pers. E/, prasītājas valdījumā, ar līguma parakstīšanas brīdi, nonāca nekustamais īpašums – dzīvoklis Nr. /adrese B/, kadastra Nr. /numurs B/, kas ierakstīts zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs C/.

Reizē ar Pirkuma līgumu tika parakstīts arī Nostiprinājuma lūgums, kas 2008. gada 27. jūnijā iesniegts zemesgrāmatu nodaļā. Prasītājas īpašuma tiesību reģistrācija atteikta no prasītājas neatkarīgu trūkumu dēļ. Vēlāk prasītājas īpašuma tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā veikt nebija iespējams, jo atbildētājiem /pers. F/ un /pers. E/ bija nodokļu nomaksas parāds pret Rīgas pašvaldību. Parāds bija izveidojies par citiem atbildētāju /pers. F/ un /pers. E/ īpašumiem.

[1.3] 2015. gada 22. oktobrī prasītāja uzzināja, ka zvērinātas tiesu izpildītājas Valsts amatpersona lietvedībā atrodas Valsts ieņēmumu dienesta reģionālās iestādes/NPPP Pirmās piedziņas daļas Rīgas Pārdaugavas nodaļas 2010. gada 5. janvārī izdotais lēmums par nodokļu parāda piedziņu lietā Nr. 12.1.5/165 par parāda 156 701,02 EUR piedziņu no atbildētājas /pers. F/ un Valsts ieņēmumu dienesta reģionālās iestādes/NPPP Pirmās piedziņas daļas Rīgas Pārdaugavas nodaļas 2014. gada 31. martā izdotais lēmums par nodokļu parāda piedziņu lietā Nr. 4.1.1.4/30327 par parāda 43 559,26 EUR piedziņu no atbildētāja /pers. E/.

Minēto prasījumu piedziņas nodrošināšanai nekustamajam īpašumam 2015. gada 21. janvārī ierakstītas piedziņas atzīmes.

[1.4] Pušu starpā noslēgtais Pirkuma līgums ir spēkā un tas nav apstrīdēts. Prasītāja nekustamo īpašumu valda kopš pirkuma līguma noslēgšanas dienas un veic visus ar tā uzturēšanu saistītos maksājumus. Pirkuma līgumam piekrišanu deva arī hipotekārais kreditors AS "/Nosaukums P/". Prasītāja ir veikusi visas no viņas atkarīgās darbības, lai panāktu savu īpašuma tiesību ierakstīšanu zemesgrāmatā, bet ierakstīšana nav bijusi iespējama dēļ atbildētāju /pers. F/ un /pers. E/ parāda Rīgas pašvaldībai par citiem viņiem piederošajiem īpašumiem.

[1.5] Piedziņas atzīme ierakstīta nekustamā īpašuma zemesgrāmatas nodalījumā 2015. gada 21. janvārī – tātad pēc Pirkuma līguma noslēgšanas un pēc tam, kad nekustamais īpašums nonāca prasītājas valdījumā.

[2] 2016. gada 4. janvārī tiesā saņemts atbildētāja Valsts ieņēmumu dienesta paskaidrojumi, ka atbildētāja prasību neatzīst, pamatojoties uz likuma "Par Valsts ieņēmumu dienestu" 2. pantu, likuma "Par nodokļiem un nodevām" 18. panta pirmās daļas 3. punktu, 26. panta pirmo daļu, trešās daļas 3. punktu, Zemesgrāmatu likuma 1. pantu un Civillikuma 994. pantu.

[2.1] Paskaidrojumos norādīts, ka pārbaudot zemesgrāmatas publisko reģistru, konstatējams, ka zemesgrāmatā reģistrētas hipotēkas atbildētājiem /pers. E/ un /pers. F/ piederošajām domājamām daļām no nekustamā īpašuma pēc adreses /adrese A/. /adrese B/, Rīga, kadastra Nr. /numurs A/, ir nostiprinātas pamatojoties uz VID 2009. gada 17. decembra lēmumu Nr. 12.1.5/43295 (ieraksts Nr. 8.1), 2010. gada 5. janvāra lēmumu Nr. 12.1.5/165 par nokavēto nodokļu maksājumu piedziņu (ieraksts Nr. 9.1) un 2015. gada 19. februāra lēmumu Nr. 4.14/L-7065 (ieraksts Nr. 10.2).

[2.2] Ņemot vērā minēto, atbildētājs Valsts ieņēmumu dienests norāda, ka nekustamajam īpašumam pēc adreses /adrese A/. /adrese B/, Rīga, kadastra Nr. /numurs A/, domājamām daļām aizlieguma atzīmes un hipotēkas ir reģistrētas tiesiski.

[3] Atbildētāji/pers. E/ un /pers. F/ uz tiesas sēdi nav ieradušies atkārtoti, lai gan par lietas izskatīšanas laiku un vietu viņiem paziņots saskaņā ar Civilprocesa likuma 56. panta otrās un piektās daļas prasībām. Par neierašanās iemesliem atbildētāji tiesu nav informējuši, kā arī nav lūguši atlikt lietas

izskatīšanu. Tiesa atzina, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 156. panta pirmo daļu lietu iespējams izskatīt atbildētāju /pers. E/ un /pers. F/ prombūtnē.

[4]Tiesas sēdē prasītājas pilnvarotais pārstāvis prasību uzturēja uz tajā norādītajiem apstākļiem un pamata, lūdza to apmierināt, papildus paskaidroja, ka zemesgrāmatu nodaļas lēmumu par atteikumu reģistrēt prasītājas īpašuma tiesības iesniegt nevar, jo zemesgrāmatu nodaļa atteikusi to izsniegt prasītājai, jo viņa nav nekustamā īpašuma īpašniece. Savukārt 2018. gada 23. aprīļa tiesas sēdē prasītājas pārstāvis paskaidroja, ka zemesgrāmatu nodaļa divas reizes atteica īpašuma tiesību nostiprināšanu 2008. un 2010. gadā.

Atbildētāja Valsts ieņēmumu dienesta pilnvarotā pārstāve prasību neatzina uz paskaidrojumos norādītajiem apstākļiem un pamata, papildus paskaidroja, ka aizlieguma atzīmes uz atbildētājiem /pers. E/ un /pers. F/ piederošajām domājamām daļām no nekustamā īpašuma reģistrētas, jo nodokļu audita rezultātā tika konstatēts nodokļu parāds. Līdz atbildētāju nodokļu parāda samaksai nav pamata aizlieguma atzīmju dzēšanai. Atbildētājai nav pretenziju pret prasītāju. Atbildētāja neapstrīd prasītājas un atbildētāju /pers. E/ un /pers. F/ darījuma spēkā esamību.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, noklausījusies pušu pārstāvju paskaidrojumus, pārbaudījusi lietā esošos pierādījumus, uzskata, ka prasība ir noraidāma.

[6] Lietas izskatīšanas gaitā noskaidrots, ka:

[6.1]2005. gada 19. aprīlī starp prasītāju un atbildētājiem /pers. E/ un /pers. F/ noslēgts Pirkuma līgums, saskaņā ar kuru prasītāja no atbildētājiem /pers. E/ un /pers. F/ nopirka nekustamo īpašumu – dzīvokli Nr. 41 Rīgā,/adrese B/, kadastra Nr. /numurs D/(8. lietas lapa). Nekustamā īpašuma pirkuma cena noteikta 2367 LVL (līguma 3.1. punkts). Nekustamais īpašums prasītājas valdījumā pāriet pirkuma līguma parakstīšanas brīdī, bet īpašumā – pēc viņas īpašuma tiesību nostiprināšanas zemesgrāmatā (līguma 6.2. punkts).

[6.2] 2005. gada 19. aprīlī parakstīts arī Nostiprinājuma lūgums jaunas tiesības nostiprināšanai (12.-15. lietas lapa).

[6.3] Hipotekārais kreditors AS "/Nosaukums P/" 2005. gada 21. aprīlī devis piekrišanu dzīvokļa īpašuma atsavināšanai (11. lietas lapa).

[6.4] Nekustamais īpašums /adrese A//adrese B/, Rīga, kadastra Nr. /numurs A/, reģistrēts Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr. /numurs C/, sastāv no zemes gabala 1363 m2 platībā un uz zemes gabala atrodas namīpašums: dzīvojamā ēkas (būves kadastra apzīmējums Nr. 001) adrese /adrese A/ un dzīvojamā ēka (būves kadastra apzīmējums Nr. 002) adrese Alekša iela 7 (16.-25. lietas lapa). Dzīvoklim Nr. 41 jauns nodalījums nav atvērts.

[6.5] Nekustamajam īpašumam pēc adreses /adrese A/. /adrese B/, Rīga, kadastra Nr. /numurs A/, nostiprinātas hipotēkas pamatojoties uz VID 2009. gada 17. decembra lēmumu Nr. 12.1.5/43295 (ieraksts Nr. 8.1), 2010. gada 5. janvāra lēmumu Nr. 12.1.5/165 par nokavēto nodokļu maksājumu piedziņu (ieraksts Nr. 9.1) un 2015. gada 19. februāra lēmumu Nr. 4.14/L-7065 (ieraksts Nr. 10.1 un 10.2) (22. lietas lapa).

[6.6] Rīgas domes Pašvaldības ieņēmumu pārvalde 2010. gada 22. novembrī prasītājai /pers. A/ kā atbildētāju /pers. E/ un /pers. F/ pilnvarotajai personai sniegusi informāciju, ka atbildētājam /pers. E/ par Rīgas pilsētā esošajiem nekustamā īpašuma objektiem, t.sk. par nekustamā īpašuma Rīgā, /adrese B/, kadastra Nr. /numurs B/, 2/8 domājamām daļām, informācijas sniegšanas dienā nekustamā īpašuma nodoklis nav pilnībā samaksāts. Nekustamā īpašuma nodokļa parāds uz 2010. gada 22. novembri ir 298,21 LVL (9. lietas lapa), un /pers. F/ par Rīgas pilsētā esošajiem nekustamā īpašuma objektiem, t.sk. par nekustamā īpašuma Rīgā, /adrese B/, kadastra Nr. /numurs B/, 6/8 domājamām daļām, informācijas sniegšanas dienā nekustamā īpašuma nodoklis nav pilnībā samaksāts. Nekustamā īpašuma nodokļa parāds uz 2010. gada 22. novembri ir 123,57 LVL (9. lietas lapa).

[7] Zemesgrāmatu likuma 1. pantā noteikts, ka zemesgrāmatās ieraksta nekustamus īpašumus un nostiprina ar tiem saistītās tiesības. Zemesgrāmatas ir visiem pieejamas, un to ierakstiem ir publiska ticamība. Nekustamo īpašumu ierakstīšana un lietu tiesību nostiprināšana ir obligāta.

Zemesgrāmatu likuma 57. pantā noteikts, ka nostiprinājumu var lūgt tikai nekustamu īpašumu īpašnieki un personas, kuru labā vai pret kurām taisāms nostiprinājums, tāpat arī likumā paredzētos gadījumos — tiesu un citas valsts iestādes vai amatpersonas.

Saskaņā ar Zemesgrāmatu likuma 58. panta pirmajā daļā noteikto, pilnvarojums citai personai lūgt nostiprinājumu jāizteic pilnvarā, ko apliecinājis notārs vai bāriņtiesa. Savukārt šā panta otrajā daļā noteikts, ka sevišķa apliecināta pilnvara nav vajadzīga, ja pilnvarojums lūgt nostiprinājumu ir izteikts nostiprinājuma lūgumā vai pašā aktā, uz kuru pamatota nostiprināmā tiesība, vai ja pilnvarojums ir dots notāram, kas taisījis vai apliecinājis minēto aktu.

Zemesgrāmatu likuma 76. pantā (redakcijā līdz 2011. gada 30. jūnijam) noteikts, ka skatot cauri nostiprinājuma lūgumu, zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis pamatojas vienīgi uz tiem datiem, kas ir lūgumā un tam pievienotos dokumentos, nepieprasot nekādas ziņas no iestādēm vai privātpersonām (pirmā daļa). Līdz lēmuma taisīšanai nostiprinājuma lūdzējs var papildināt savu lūgumu, iesniedzot iztrūkstošās ziņas, dokumentus un nodevas. Šie papildinājumi jāiesniedz ar rakstu un jāieraksta nostiprinājuma žurnālā (otrā daļa). Papildu iesniegumi, kas paplašina pirmo lūgumu, nav pielaižami (trešā daļa). Līdz lēmuma pieņemšanai nostiprinājuma lūguma iesniedzējs var atsaukt savu lūgumu. Nostiprinājuma lūguma atsaukums noformējams tāpat kā nostiprinājuma lūgums, un nostiprinājuma žurnālā to ieraksta kā papildinājumu (ceturtā daļa). Par nostiprinājuma lūguma atstāšanu bez izskatīšanas zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis pieņem motivētu lēmumu, ko kopā ar nostiprinājuma lūgumam pievienotajiem dokumentiem nosūta nostiprinājuma lūguma iesniedzējam (piektā daļa).

Savukārt Zemesgrāmatu likuma 97. pantā noteikts, ka persona, kas lūgusi nostiprinājumu, var pārsūdzēt zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmumu (82. p.), ja ar to nostiprinājuma lūgums visumā vai pa daļai atstāts bez ievērības vai nav izpildīts tā, kā bija lūgts. Pārējās personas nostiprinājumu var apstrīdēt vienīgi prasības kārtībā.

[7.1] Viens no zemesgrāmatu principiem ir legalitātes princips, kas cita starpā izpaužas, pirmkārt, jau formālā ziņā – zemesgrāmatu procesa dokumentiem un aktiem, uz kuru pamata notiek nostiprinājums, jāatbilst likuma prasībām (..), šis princips formālā ziņā attiecas ne tikai uz zemesgrāmatu nodaļas tiesneša tiesībām pārbaudīt un izlemt nostiprinājuma lūgumu, bet arī uz pienākumu to darīt; ieraksti zemesgrāmatās var tikt izdarīti tikai tad, ja tos paredz vai pieļauj attiecīgās tiesību normas (*Latvijas Republikas Augstākā tiesa Tiesu prakse par zemesgrāmatu likuma piemērošanu 2006-2018. Rīga, 2018, 7. lpp.*).

No minētā izriet, ka personas īpašuma tiesības zemesgrāmatā tiek nostiprinātas, ievērojot kārtību kāda noteikta Zemesgrāmatu likumā. Savukārt lēmumu, ar kuru nostiprinājuma lūgums atstāts bez ievērības, var pārsūdzēt. Ja persona lēmumu nepārsūdz, tai jāveic nepieciešamās darbības zemesgrāmatu tiesneša norādīto šķēršļu novēršanai, ja tā vēlas īpašuma tiesību reģistrāciju.

[7.2] Civilprocesa likuma 93. panta pirmajā daļā noteikts, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

No prasītājas pilnvarotā pārstāvja paskaidrojumiem tiesas sēdēs izriet, ka nostiprinājuma lūgums zemesgrāmatā sniegts divas reizes 2008. un 2010. gadā un abas reizes atteikta prasītājas īpašuma tiesību nostiprināšana. Pierādījumus, kas minēto apgalvojumu pierādītu, prasītājas pilnvarotais pārstāvis tiesai tā arī neiesniedza, lai gan 2018. gada 23. aprīļa tiesas sēdē viņam tika izskaidrots, ka tiesa nevar lemt par prasītājas īpašuma tiesību atzīšanu, ja tai nav zināmi tie iemesli, pamatojoties uz kuriem atteikta prasītājas īpašuma tiesību reģistrācija (nostiprinājuma lūgums atstāts bez ievērības). Prasītājas pilnvarotajam pārstāvim tika noteikts termiņš pierādījumu iesniegšanai līdz 2018. gada 1. jūnijam. Pierādījumi netika iesniegti līdz pat lietas izskatīšanas dienai 2019. gada 15. maijam. Prasītājas pilnvarotā pārstāvja paskaidrojumus, ka prasītājai atteikts izsniegt zemesgrāmatu tiesnešu lēmumus, jo viņa nav nekustamā īpašuma īpašniece, tiesa uzskata par nepamatotu un nepierādītu, jo pierādījumi, kas šo apgalvojumu apstiprinātu tiesai netika iesniegti. Tāpat prasītājas pilnvarotais pārstāvis netika lūdzis tiesu šos pierādījumus izprasīt.

[7.3] Civillikuma 1. pantā noteikts, ka tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības.

Tiesa uzskata, ka, ņemot vērā to, ka saskaņā ar Pirkuma līguma 6.2. punktu dzīvoklis prasītājas īpašumā pāriet tikai ar viņas īpašuma tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā un tiesai nav iesniegti pierādījumi tam, kādi bija šķēršļi, kas bija par pamatu atteikumam prasītājas īpašuma tiesību reģistrācijai, kā arī to, ka nav iesniegti pierādījumi, ka šie šķēršļi novērsti, tiesa uzskata par neiespējamu ar tiesas spriedumu atzīt prasītājas īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu – dzīvokli Nr. 41 /adrese B/.

Īpašuma tiesību atzīšana ar tiesas spriedumu nav pieļaujama apejot Zemesgrāmatu likumā noteikto kārtību īpašuma tiesību reģistrēšanai zemesgrāmatā.

[8] Ņemot vērā to, ka prasītājai netiek atzītas īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu - dzīvokli Nr. 41 /adrese B/, un tas paliek atbildētāju /pers. F/ un /pers. E/ īpašumā, tiesai nav pamata spriest par aizlieguma atzīmju dzēšanu.

[9] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39. panta pirmās daļas 5. punktu ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi.

Šajā lietā ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumi ir 46,33 EUR (2. lietas lapa). Ceļot prasību prasītāja samaksājusi ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 10,96 EUR. Tātad tiesas izdevumi, kas šajā lietā nav apmaksāti ir 35,37 EUR.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42. panta otro daļu, no prasītājas valsts ienākumos piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 35,37 EUR.

[10] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu nosakāms termiņš 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 93., 97., 193., 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda:

Noraidīt /pers. A/prasībā pret /pers. E/, /pers. F/ un Valsts ieņēmumu dienestu par īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu un piedziņas atzīmes dzēšanu.

Piedzīt no /pers. A/ valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 35,37 EUR (trīsdesmit pieci *euro* 37 centi).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami: Saņēmējs: Tiesu administrācija NMR 90001672316, ar PVN apliekamās personas reģ.Nr. LV90001672316, Saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta Nr. LV51TREL2190458019000. Maksājuma mērķī jānorāda ieņēmumu ekonomiskās klasifikācijas kods – 21499 un atsauce uz civillietu Nr. C32356015/C-1429-19/42.

Spriedums daļā par ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu izpildāms labprātīgi 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Dokumenti par tiesas izdevumu samaksu nekavējoties iesniedzami Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese Baiba Ozoliņa